

1. Paperityöt hyvissä ajoin, 30 päivää ennen tapahtumaa

- Selvitys suuresta yleisötilaisuudesta, kun yli 5000 osallistujaa yhtäaikaisesti (pienemmistä tapauskohtaisesti, ei koske varsinaisia tapahtumapaikkoja, esim. OmaSP Stadion, Seinäjoki Areena). Liitteeksi aluekartta, johon merkitty kaikki rakennelmat, kuten lavat, anniskelualueet, ruokamyymäläalueet, katsomoalueet, käymäläalueet, käsienpesupisteet, juomapisteen, astianpesupisteet, tupakointikieltoalueet ja mahdolliset tupakointialueet.
- Ilmoitus järjestäjän omasta elintarviketoiminnasta riskiperusteisesti.
- Listaus tapahtumaan tulevista elintarvikemyyjistä (nimi, mahdollinen y-tunnus, yhteystiedot, myytävät tuotteet), ammattimaisten tai ei-vähäriskisiä tuotteita myyvien toimijoiden oltava rekisteröityneinä johonkin valvontayksikköön.
- Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden myyntilupahakemus tupakkarekisteri.fi -sivuston kautta.

2. Yhteistyökuviot ympäristöterveydenhuollon suuntaan (kuntakohtaisia eroja)

- Etukäteisneuvontaa tarpeen mukaan, kysymyksiä saa esittää matalalla kynnyksellä.
- Vastuuhenkilöiden nimeäminen eri toiminnoille (riittävät henkilöresurssit).
- Ennakkopalaveri viranomaistahojen kanssa, kun suunnitelmat ”paperilla” selvillä.
- Viranomaiskierroksen ajankohta: ennen tapahtumaa, kun alue lähestulkoon valmis, mutta aikaa vielä viime hetken korjauksille.
- Palautepalaveri syksyllä viranomaistahojen kanssa.

3. Elintarviketoiminnan järjestäminen

- Ohjeistus elintarviketoimijoille (liitteenä), ovat vastuussa omasta toiminnastaan.
- Elintarviketoimijoiden käyttöön järjestettävä talousvettä, sähköä, jätteiden keräyspisteet sekä jätevesien keräys joko kontteihin tai jätevesiviemäriin ohjaamalla.
- Erityisesti monipäiväisissä tapahtumissa lisäksi suositeltavaa järjestää elintarviketoimijoille astianpesupaikka (lämmin juokseva vesi tiskialtaalla tai koneellinen pesu). Astianpesusta kertyvät jätevedet tulee kerätä erilliseen säiliöön tai johtaa jätevesiviemäriin (ei hulevesiviemäriin).
- Huoltoalueet tulee sijoittaa elintarvikkeiden myyntipisteiden läheisyyteen, ja varmistaa, että toimijat tietävät niiden sijainnin. Jos tapahtuman järjestäjä ei järjestä esim. astianpesumahdollisuutta, tulee asiasta tiedottaa elintarviketoimijoita, jotta he pystyvät varautumaan siihen omassa toiminnassaan.
- Elintarviketoimijoille järjestettävä omat erilliset wc-tilat käsienpesumahdollisuudella.
- Kankaiset rannekkeet eivät ole hygieniasyistä hyväksyttäviä elintarviketyöntekijöiden käsissä, heidän kulkulupansa järjestettävä muulla tavalla.

4. Terveysturvallisuudelta huomioitavaa

- Käymälät tulee sijoittaa alueelle niin, että niiden tyhjäminen ja huolto mahdollista myös tapahtuma-aikana (monipäiväiset tapahtumat). Käymälöitä tulee olla riittävästi tapahtuman luonne huomioon ottaen.
- Käsihygienian ylläpitoon asiakkaiden saatavilla oltava vähintään käsidesit (käymälä- ja ruokailualueet). Käsienpesupiste (vesi ja saippua) hyvä järjestää edes yhteen pisteeseen, mutta tällöin tulee huomioida asianmukainen viemäröinti.
- Tilapäisten vedenottopisteiden (juomavesi, käsienpesu, elintarviketoimijoiden käyttöön tuleva vesi) rakentamisessa tulee ottaa huomioon käytettävien vesiputkien soveltuvuus talousvesikäyttöön sekä niiden puhtaus. Ennen käyttöönottoa vettä tulee juoksentaa riittävästi putkiston läpi ja tarvittaessa putkisto tulee desinfioida. Mahdollinen näytteenotto on järjestäjän vastuulla. Juomavedenottopisteet hyvä olla helposti havaittavissa ja mielellään myös asiakkaiden käytössä oleviin aluekarttoihin merkittynä.

- Haittaeläintorjunta (linnut, jyräjät): Jätehuolto suunniteltava niin, että tapahtuma-alue pysyy siistinä koko tapahtuman ajan. Jäteastioiden oltava ehjiä ja kannellisia ja niitä tulee sijoittaa tarpeeksi tapahtuma-alueelle. Jäteastiat tyhjättävä aina tarvittaessa. Ruokamyynniteltat suljettava yön ajaksi ja ruokajätteet vietävä suljettuihin jäteastioihin.
- Kesäaikaisissa ulkoilmatapahtumissa hyvä ottaa huomioon helteen aiheuttamat mahdolliset terveyshaitat (riskiryhmien huomioon ottaminen). Alueelle hyvä järjestää katettuja varjopaikkoja, jollei niitä luonnostaan alueella ole esimerkiksi puuston tai rakennusten muodostamana. Juomavesipisteiden riittävä määrä erityisen tärkeää varsinkin monipäiväisissä tapahtumissa.

5. Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden myynti

- Myyntipisteillä asiakkaiden nähtävillä myyntilupa ja myyntikieltoilmoitus, joilla kerrotaan tuotteiden myynnistä.
- Tuotteiden esilläpito on kielletty. Ostajan pyynnöstä voidaan antaa nähtäväksi luettelo tuotteista sekä niiden hinnoista. Luetteloa ei saa pitää jatkuvasti asiakkaiden nähtävillä, eivätkä hinnat saa selvitä muista yleisistä hinnastoista.
- Ei ylimääräisiä kylttejä tai muuta markkinointia. Mikäli tupakkatuotteiden myynti keskitetty vain rajoitettuun määrään myyntipisteitä, voidaan nämä myyntipisteet ilmoittaa asettamalla niiden yhteyteen ”Tupakkatuotteet” -kyltti. Kylttien oltava verrannollisia muihin käytettyihin kyltteihin, eivätkä ne saa rikkoa markkinointikieltoa esim. kuvituksella.

6. Tupakointirajoitukset

- Tupakointikieltoalueet merkittävä selkeästi tupakointikielto kyltein. Ulkoalueilla järjestettävien yleisten tilaisuuksien tupakointikielto koskee katoksia ja katsomoita (myös tilapäisiä) sekä muita tilaisuuden seuraamiseen välittömästi tarkoitettuja tiloja, joissa osallistujat oleskelevat paikoillaan.
- Jos tapahtuman järjestäjä haluaa, että tupakointi tapahtuisi vain tietyllä alueella, tulee tällaiset alueet merkitä selkeästi (myös aluekarttaan). Asiakkaita tiedotettava siitä, että muualla tapahtuma-alueella ei saa polttaa.
- Henkilökunta tulee perehdyttää siihen, kuinka tupakointirajoitukset toteutettu alueella, missä saa polttaa ja missä ei. Tapahtumajärjestäjän (järjestyksenvalvojen) puututtava tupakointikiellon rikkomisiin.

7. Mitä maksaa?

- Selvityksen tekeminen suuresta yleisötilaisuudesta maksutonta.
- Tapahtuma-aikainen valvonta raportointineen 60 € / h.
- Elintarviketoiminnan rekisteröinti 120 €.
- Elintarvikekohteiden Oiva-valvonta 120-210 € / kohde.
- Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntilupa 150 € + valvontamaksu 100-200 € / myyntipiste tuotevalikoimasta riippuen.

Lisätietoja, lomakkeita, linkkejä:

Valviran ohje (Dnro V/9507/2022): [Tupakkalain mukaiset tupakointikiellot yleisötilaisuuksissa, leikkikentillä ja uimarannoilla](#)

[Seinäjoen alueen ympäristöterveydenhuolto](#)

[Sosiaali- ja terveysministeriön asetus suurten yleisötilaisuuksien hygieenisistä järjestelyistä ja jätehuollosta 409/2009](#)

[Hakemus tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntiin](#)

Ruokaviraston ohje (7705/04.02.00.01/2022): [Ohje liikkuvien elintarvikehuoneistojen toiminnasta](#)